

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Polscy badacze zdobyli unijne nagrody

Uroczystość wręczenia wyróżnień odbyła się 7 marca w Brukseli, w obecności niemieckiej minister ds. edukacji i badań, dr Annette Schawan i europejskiego komisarza ds. badań naukowych i rozwoju, dr Janeza Potočnika. Ceremonia zbiegła się z obchodami 50-lecia badań naukowych w Unii Europejskiej.

Nagroda Kartezjusza istnieje od 2000 r. Przyznawana jest za wybitne osiągnięcia naukowe lub techniczne we wszystkich dziedzinach nauki. Ubiegać o nią mogą się międzynarodowe zespoły z krajów członkowskich i stowarzyszonych. Od 2004 roku nagroda przyznawana jest także w dziedzinie popularyzacji nauki. Jej zadaniem jest promowanie badań europejskich, stymulowanie wzrostu zainteresowania społeczeństw wynikami naukowymi oraz zachęcanie młodych ludzi do kariery naukowej.

W tym roku nagrodę podzielono między trzy projekty. W jednym z nich, dotyczącym stereoskopowych systemów wysokich energii, uczestniczą polscy naukowcy - prof. Michał Ostrowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dr Bronisław Rudak z Centrum Astronomicznego im. M. Kopernika Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

System Stereoskopowy Wysokich Energii (High Energy Stereoscopic System, HESS) to zespół czterech teleskopów, który zrewolucjonizował dotychczasowe metody obserwacji astronomicznej i przyczynił się do poszerzenia wiedzy o Drodze Mlecznej i Wszechświecie. Umożliwia przestrzenną obserwację lawiny cząstek i pozwala określać energię oraz kierunek kosmicznych promieni gamma (fotonów o energiach 100 mld razy większych niż światło widzialne).

W prace nad nim, oprócz dwóch Polaków, zaangażowanych jest ok. stu badaczy z Czech, Francji, Irlandii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Armenii, Namibii i RPA. Przy wsparciu unijnym zaprojektowali oni i zbudowali system, stworzyli kompleksowe programy komputerowe niezbędne do zbierania i analizy danych, a także organizowali szkolenia dla młodych astronomów i astrofizyków.

Drugi z nagrodzonych projektów - HYDROZOL - dotyczył metod uzyskiwania wodoru z wykorzystaniem energii słonecznej, co umożliwi ekologiczne pozyskiwanie energii, a trzeci - APOPTOSIS - przyczynił się do lepszego zrozumienia procesu zaprogramowanej śmierci komórki (apoptozy), umożliwiając opracowywanie nowych metod w leczeniu nowotworów i AIDS.

Do finału zakwalifikowano również pięć innych projektów: NEMABS (uzyskanie jasnego obrazu cząsteczek poprzez ich barwienie), QGATES (stosowanie mechaniki kwantowej w przetwarzaniu informacji), TAMRAM (pamięć operacyjna wykorzystująca technologię zapisu magnetycznego), DYNAQPRIM (dynamika białek w jądrze komórki) oraz GLOBALIFE (drogi życiowe w procesie globalizacji).

Tegorocznych laureatów wyłoniono spośród 66 zgłoszonych. Wybrało ich międzynarodowa komisja, składająca się z 22 wybitnych naukowców z 11 państw UE oraz Brazylii, Maroko, Rosji i Turcji. Obradom jury przewodniczyła była minister Francji ds. UE i astronautka Europejskiej Agencji Kosmicznej - Claudie Haigneré.

[PAP - Nauka w Polsce, Katarzyna Pawłowska](https://laboratoria.net/aktualnosci/4729.html)

<https://laboratoria.net/aktualnosci/4729.html>

30-03-2026

Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

Kierownik wyprawy polarnej

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

[Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#)

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

[Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku](#)

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

Problem dezinformacji medycznej będzie narastał

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy